

ДОПРИНОС НАСТАНКУ ШТЕТЕ И ВЕЗАНОСТ ПАРНИЧНОГ СУДА ОСУЂУЈУЋОМ КРИВИЧНОМ ПРЕСУДОМ

Допринос настанку саобраћајне незгоде у смислу члана 192 ЗОО, не мора да се огледа у учињеном кривичном делу или прекршају, него и у стварању извесне опасне ситуације поводом које је други учесник учинио кривично дело; ради оцене да ли је основан приговор подељене одговорности није увек неопходно вештачење, јер се може догодити да су све релевантне чињенице већ утврђене у опису бића кривичног дела.

Из образложења: Првостепеном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне и материјалне штете, против туженог Удружења осигуравајућих организација- Биро зелене карте, која је проистекле из саобраћајне незгоде која се догодила 07.12.2003. год кривицом возача возила иностране регистрације који је осуђен у поступку који је против њега вођен пред Општинским судом у Сомбору у предмету К 241/06. Тужени је још у одговору на тужбу истакао приговор подељене одговорности наводећи да је тужилац допринео настанку предметне саобраћајне незгоде тиме што је у ноћним условима вожње зауставио возило на коловозу. Суд је међутим нашао да је истакнути приговор неоснован из разлога што је други учесник у саобраћајној незгоди правноснажно осуђен, те истичући да је терет доказивања доприноса тужиоца, био на туженом. Другостепени суд је уважио жалбе парничних странака те је укинуо првостепену пресуду и упутио је првостепеном суду на поновно суђење. У образложењу своје одлуке другостепени суд је између осталог навео да је погрешан став првостепеног суда у погледу истакнутог приговора подељене одговорности. Наиме, околност што је један учесник оглашен кривим и осуђен, а против другог учесника у незгоди поступак није вођен, не значи да он уопште није допринео настанку штете. Допринос не мора да се огледа у учињеном кривичном делу или прекршају, него и у стварању извесне опасне ситуације поводом које је други учесник учинио кривично дело. Конкретно у диспозитиву пресуде којом је други возач оглашен кривим (парнични суд је везан кривичном пресудом у смислу постојања кривичног дела, а опис дела је у диспозитиву) стоји да је тужилац возило зауставио поред десне ивице коловоза, дакле на коловозу, а првостепени суд утврђује да је возило заустављено делом на банкини, делом на коловозу, што је значајна разлика. Ради оцене да ли је основан приговор подељене одговорности није увек неопходно вештачење, јер се може догодити да су све релевантне чињенице већ утврђене у опису бића кривичног дела, те парнични суд може да оцени постојање доприноса из тих чињеница. Надаље, првостепени суд утврђује да је на свом возилу тужилац имао упаљена позициона светла али не образлаже да ли је такво осветљење довољно у ноћним условима вожње. Из наведених разлога, другостепени суд је наложио првостепеном да у наставку поступка отклони противуречности у вези утврђеног чињеничног стања из садржине изведених доказа, везано за опис саобраћајне незгоде, што ће му дати чињенични основ за одговор да ли има или нема места примени члана 192 ЗОО.

(пресуда Основног суда П 1020/10 од 16.02.2011. год и решење Апелационог суда у Новом Саду Гж 3021/11 од 09.02.2012. год)